

KUPAX00VHZ3K

KRAJSKÝ ÚŘAD
Pardubického kraje
odbor životního prostředí a zemědělství

Váš dopis ze dne:

Vaše značka:

Spisová značka: SpKrÚ 63878/2020/OŽPZ

Č. j.: 70908/2020/OŽPZ/Si

Vyřizuje:

Ing. T. Sigl

Telefon:

466 026 474

E-mail:

tomas.sigl@pardubickykraj.cz

Vyhotoveno:

v Pardubicích dne 24. 9. 2020

obec Orlické Podhůří
datová schránka

R O Z H O D N U T Í

Krajský úřad Pardubického kraje jako věcně i místně příslušný orgán ochrany přírody (dále též „krajský úřad“) dle § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále též „zákon o ochraně přírody“), a dle § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění, rozhodl tak, že výjimku dle § 56 odst. 1 a § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů, konkrétně ze zákazu rušit jedince druhů vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*) a netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*), a dále ze zákazů poškozovat a ničit sídla (stanoviště) těchto druhů, a to z důvodu zamýšlené realizace akce s názvem „Komunitní centrum, č. p. 38, Rviště“ v obci Orlické Podhůří, obci Orlické Podhůří, IČO 00279293, Dobrá Voda 4, 562 01 Orlické Podhůří,

POVOLUJE.

Záměr je možné realizovat pouze v rozsahu vyplývajícím z předložené projektové dokumentace - DSP (zpracoval: Ing. David Millich, datum: 08/2018). Pro činnosti případně prováděné nad rámec uvedené dokumentace není výjimka povolena.

Pro zajištění minimalizace negativních dopadů na místní populaci vrápence malého a netopýra brvitého stanovuje orgán ochrany přírody v souladu s ustanovením § 56 odst. 3 zákona o ochraně přírody tyto podmínky a provedení následujících opatření:

1. Stavební práce na střeše (odkrývání a výměna krytiny, klempířské práce, podbití střešního přesahu), na půdě (event. zateplování podlahy půdy, oprava krovu atd.) a na západní štítové stěně mohou být prováděny pouze v období od 1. září do 15. dubna.
2. I po realizaci záměru musí mít netopýři možnost proniknout na půdu. Proto je nezbytné ponechat ve výplních obou oken ve štítě západní stěny budovy dva volné vletové otvory o minimálních rozměrech 10 x 25 centimetrů (protáhlé vodorovně). Zbylé otvorové výplně mohou být utěsněné např. osazením oken. Umístění vletových otvorů (označeny červeně) je zřejmé z následujícího snímku:

3. Nezbytné je rovněž to, aby nedošlo k uzavření stávajícího vletového otvoru do sklepa – větrací okénko (průduch).
4. Pro impregnaci dřeva (trámů atd.) musí být použity prostředky co nejméně toxické pro netopýry jako jsou zejména prostředky obsahující sloučeniny bóru (kyselina boritá a její soli, borax). Vhodné jsou také prostředky na bázi pyrethroidů (permethrinu, cypermethrinu, deltametrinu, případně flufenoxuronu). Z fungicidů lze použít kvartérní amonné soli, propikonazol, IPBC a dichlofluamid. Prostředky se musí aplikovat v období nepřítomnosti netopýrů, minimálně dva měsíce před jejich návratem do úkrytu, tj. nejpozději do konce měsíce února. Zcela nevhodné jsou látky na bázi organochloridů (např. dieldrin, lindan), pentachlorfenol (PCP) a fungicidy na bázi tebukonazolu a následující výrobky Lignofix (výrobce Stachema), Bochemit QB (výrobce Bochemie), Wolmanit CX-10 (výrobce Dr. Wolman GmbH), Boronit (výrobce Pragochema), Dřevosan (výrobce Metrum).

Výjimka povolená tímto rozhodnutím se vztahuje rovněž na dodavatele prací, kteří musí být před realizací záměru držitelem výjimky prokazatelným způsobem poučení (například zápisem do stavebního deníku) o všech podmínkách tohoto rozhodnutí.

Výjimka povolená tímto rozhodnutím je platná ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí do 31. 12. 2023.

Druhy vrápenec malý i netopýr brvitý jsou předmětem práva Evropského společenství, a to konkrétně dle Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Účastníkem řízení dle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen správní řád), je: obec Orlické Podhůří, IČO 00279293, Dobrá Voda 4, 562 01 Orlické Podhůří.

ODŮVODNĚNÍ:

Žadatel podal dne 1. 9. 2020 ke krajskému úřadu žádost o povolení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody ze zákazů rušit, poškozovat a ničit sídla druhů vrápenec malý a netopýr brvitý, tj. druhů, které byly dle Přílohy č. III vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody, zařazeny mezi zvláště chráněné druhy.

Předmětem projektové dokumentace je ošetření dřevěné konstrukce stropu na základě mykologického průzkumu. Z důvodu posílení konstrukce stropu nad prostorem garáže má dojít ke vložení dalšího trámu do každého pole. Obvodové zdívo má být zatepleno izolantem ISOVER EPS GREYWALL 180 s novou silikátovou fasádou v bílé barvě a tmavým soklem. Strop nad prostorem technických služeb má být zateplen z vrchu systémem STEPCROSS – ISOVER UNI 300 se záklopem OSB deskami, aby bylo možné v budoucnu podkroví využít. Strop nad komunitním centrem má být zateplen v rámci nového sádrokartonového podhledu s izolantem ISOVER UNI 300. Aby nedocházelo k úniku tepla v rámci chodby a přístupového schodiště na půdu, má být v půdním prostoru schodiště zakryto lehkou sádrokartonovou konstrukcí s dveřmi pro vstup na půdu. Střešní plechová krytina a komín zůstanou bez zásahu. Osazena mají být jedna nová garážová vrata. Vnitřní dělicí příčky mají být cihelné zděné se štukovými omítkami. V celém prostoru mají být nové sádrokartonové podhledy s výmalbou. Podlahy mají být vybourány a nově zhotovena vyrovnávací mazanina, izolace proti vodě, tepelná izolace, mazanina s výztuží a nášlapná vrstva např. keramická dlažba.

Krajský úřad dále opatřením č. j. 63878/2020/OŽPZ/Si ze dne 7. 9. 2020 informoval o zahájení řízení účastníky řízení a spolky, které krajský úřad požádaly o informování o zahajovaných řízeních. Účast v řízení neoznámil žádný ze spolků. Krajský úřad shora uvedeným opatřením rovněž seznámil účastníky řízení s předpokládanými podmínkami rozhodnutí. Nikdo z účastníků řízení nevyužil možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ani neuplatnil žádné svoje stanovisko k projednávané věci. Žádost včetně přílohy byla dostatečným podkladem pro vydání rozhodnutí, a tak krajský úřad bez dalšího dokazování přistoupil přímo k vydání rozhodnutí, kterým za stanovených podmínek obci Orlické Podhůří výjimku povolil.

Žadatel předložil společně s žádostí a projektovou dokumentací (zpracoval ing. David Millich) i Posouzení stavby z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných druhů živočichů (zpracoval RNDr. Vladimír Lemberk). Dle uvedeného posudku je předmětný objekt prokazatelným stanovištěm (biotopem) vrápenců malých a netopýrů brvitých. Tyto materiály byly podkladem pro vydání rozhodnutí.

Zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Dle ustanovení § 50 odst. 2 zákona o ochraně přírody je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů.

Výjimku ze základních podmínek ochrany lze dle ustanovení § 56 zákona o ochraně přírody udělit mimo jiné v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody a u zvláště chráněných druhů, které jsou navíc předmětem ochrany podle práva Evropského společenství, jen pokud je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení a pokud povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu z hlediska ochrany.

Oba předmětné druhy jsou rovněž druhy, jež jsou předmětem ochrany dle práva Evropského společenství, konkrétně dle Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Zájem ochrany přírody krajský úřad shledává v ochraně předmětných druhů, jež byly dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody, v platném znění, zařazeny mezi zvláště chráněné druhy, a to do kategorie kriticky ohrožený druh. Krajský úřad dále shledává zájem ochrany přírody v ochraně stanovišť (biotopů) těchto druhů, a to i umělých, kterými jsou pudy či sklepy obydlí. Dle ustanovení § 16 odst. 1 vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody, je základem ochrany zvláště chráněných druhů komplexní ochrana jejich stanovišť. Ochrana přírody je dle ustanovení § 58 odst. 1 zákona o ochraně přírody veřejným zájmem a každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona.

Vrápenec malý se v České republice vyskytuje zejména na Moravě, ve východních a středních Čechách. Vrápenec malý bývá obvykle označován jako teplomilný druh. Rozšířen je skutečně zejména v teplejších částech státu, obývá však také podhorské oblasti Pošumaví a další výše položené lokality. Klíčovým faktorem ovlivňujícím rozšíření tohoto druhu je zřejmě spíše dostatek podzemních prostorů sloužících jako zimoviště a místa setkání jednotlivých příslušníků populace, zejména pak přítomnost krasových či pseudokrasových útvarů. Ve střední Evropě začal tento druh zhruba ve středověku využívat také úkryty v lidských stavbách. Letní kolonie samic (20 - 100 ks) obývají pudy, podkroví, ale také sklepy budov. Zimují v jeskyních, štolách a velkých sklepech. Vrápenec malý loví potravu na okrajích listnatých lesů a ve vegetaci podél vodních toků. Živí se především dvoukřídlým hmyzem, motýly a síťokřídlými. Zaznamenány byly pouze kratší přesuny mezi letními úkryty a zimovišti (obvykle 5 - 10 km, v některých případech dokonce za zimoviště slouží sklep téže budovy, v níž se na půdě nachází letní kolonie). V České republice je tento druh v současnosti nejvíce ohrožen přestavbami střech a půdních prostorů budov, kde se nacházejí letní kolonie. Dalšími faktory jsou rušení na zimovištích a nevhodný způsob uzavírání vchodů do starých důlních děl a jeskyní.

Netopýr brvitý je teplomilný, původně jeskynní druh. Kolonie samic s mláďaty lze v našich podmínkách nalézt na půdách větších budov (např. zámků). Těchto lokalit je však v České republice jen několik (okolo dvaceti) a jsou obývány většinou 50 až 150 jedinci (ve dvou případech však letní kolonie čítají přes 700 kusů). Netopýr brvitý zimuje v jeskyních, štolách a dalších podzemních prostorech. Ani na nejvýznamnějších zimovištích se ovšem nevyskytuje ve velkých počtech, jen na třech lokalitách bylo zaznamenáno více než stovka jedinců. Potravu, kterou tvoří zejména pavouci, dvoukřídlý hmyz a noční motýli, sbírá netopýr brvitý z větví či ze země. Patří spíše k usedlým druhům, většina přeletů nepřesahuje 40 km (nejdelší zaznamenaný přesun byl přibližně 110 km). Nejvyšší stáří u netopýra brvitého, zjištěné kroužkováním, je 22 let. V České republice je tento druh v současnosti nejvíce ohrožen přestavbami střech a půdních prostorů budov, kde se nacházejí letní kolonie. Dalšími faktory

jsou rušení na zimovištích a nevhodný způsob uzavírání vchodů do starých důlních děl a jeskyní.

Žadatel zdůvodnil potřebu realizace záměru špatným technickým stavem budovy, pro který nelze daný objekt v současné době využívat. Obec nemá zázemí pro technické pracovníky ani místo k uskladnění techniky. V předmětném objektu by mohla vzniknout dílna pro drobné řemeslné práce, údržbu techniky a další obdobné činnosti. Současně dle žadatele chybí v obci prostor, kde by se mohli lidé scházet a kde by se mohly uskutečňovat různé volnočasové aktivity. Realizací projektu komunitního centra by tak vzniklo zázemí pro uskladnění techniky, pro pracovníky obce a i prostor pro komunitní centrum a spolkovou činnost, v čemž žadatel shledává důvod pro povolení výjimky, kterým je zejména **zájem sociálního charakteru**.

Krajský úřad se ztotožňuje s názorem žadatele, dle kterého lze v realizaci daného záměru skutečně shledat jiný veřejný zájem, kterým je v daném případě zájem na vytvoření prostoru, kde bude docházet k setkávání občanů obce při různých typech volnočasových aktivit. Bezesporu lze ve vytvoření zázemí pro spolkovou činnost spatřovat žadatelem předestřený zájem sociálního charakteru.

Spolkové organizace pracují se sociálním prostředím člověka, zabývají se aktivizací a kultivací široké veřejnosti. Zasluhují se o pospolitost komunity. Je to činnost, která vzniká dobrovolně a reaguje na potřeby zakládajících členů a obyvatel v každé obci. V malých obcích jako je Orlické Podhůří jsou to právě spolky, které pomáhají vytvářet základní zázemí volnočasových aktivit pro děti nebo aktivit spojených se vzděláváním dospělých. Možnosti jsou v těchto obcích často omezené a za zájmovými aktivitami se lidé musí vydávat do větších měst. Spolková činnost vytvářením tohoto zázemí pomáhá odstraňovat patologické jevy mezi mládeží právě tím, že jim nabídne aktivity ve volném čase. Spolky se však podílejí také na aktivizaci seniorů. Pomocí různých zájmových činností je přivádějí do společnosti, dále jim přináší informace ohledně bezpečnosti, čímž se snižuje počet kriminálních činů, které jsou vůči nim uplatňovány. Spolky se zasluhují o obnovu a pokračování kulturních tradic obce a vnášejí do obce pospolitost.

Realizace předmětného záměru je tak nástrojem k dosažení shora definovaného veřejného zájmu sociálního charakteru, který je v tomto případě zájem na spolkové a komunitní činnosti v obci Orlické Podhůří.

Krajský úřad má za to, že v **daném případě převažuje výše definovaný jiný veřejný zájem nad zájmem ochrany předmětných zvláště chráněných druhů a jejich stanovišť**. K tomuto závěru krajský úřad vede fakt, že v daném případě existuje maximální snaha, aby navržené řešení bylo v souladu s veřejným zájmem na ochraně jedinců obou zvláště chráněných druhů. Při realizaci záměru mají být přijata taková opatření, která umožní obou druhům i nadále využívat prostory, které užívají doposud. Míra negativního dotčení daných druhů a jejich stanovišť bude spíše jen teoretická. Přínos daného záměru lze naopak považovat pro danou obec za zásadní, jelikož v dané obci neexistuje jiné obdobné obecní zařízení, které by umožňovalo komunitní setkávání obyvatel obce.

Dle ustanovení § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody může být mimo jiné důvodem k povolení výjimky ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných **druhů i zájem sociálního charakteru**, což zájem, který v daném záměru jak žadatel, tak i krajský úřad shledali (viz výše).

Krajský úřad dále posuzoval to, zda v daném případě nemůže být jiný veřejný zájem skutečně jinak, ideálně bez zásahu do základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů. Krajskému úřadu byl předložen záměr v jediné variantě. Z obsahu žádosti je zřejmé, že objekt č. p. 38 v místní části obce s názvem Rviště je jediným objektem, kde lze realizaci komunitního centra a zázemí pro pracovníky obce realizovat, a to hned z několika důvodů. Nemovitost č. p. 38 je ve výlučném vlastnictví obce Orlické Podhůří. Pro svoji dispozici je daný objekt, který byl dříve hostincem, předurčen k využití co by komunitní centrum. Lze říci, že přetvoření daného objektu na komunitní centrum a na zázemí pro pracovníky obce nebude vyžadovat natolik závažné zásahy, které by byly nezbytné u jiných typů objektů. S tímto

souvisí i menší finanční nároky na provedení rekonstrukce v porovnání s případnou rekonstrukcí jiného objektu. Důležitá je i poloha předmětného objektu v rámci obce. Místní část Rviště je centrem obce Orlické Podhůří, která vznikla v 60. letech minulého století spojením několika sídelních útvarů. Objekt č. p. 38 je navíc v samotném centru místní části Rviště. Z uvedeného je zřejmé, že přeměna objektu č. p. 38 v obce Orlické Podhůří na komunitní centrum je z pohledu obce pravděpodobně jediným nabízejícím se řešením, které navíc není v rozporu se zájmy ochrany přírody. Z důvodu zcela marginálního negativního dopadu na populace obou předmětných zvláště chráněných druhů lze považovat předložené řešení rovněž **za řešení i nejspokojivější z pohledu ochrany těchto druhů.**

Krajský úřad má stejně jako zpracovatel posouzení stavby z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných druhů živočichů za to, že při dodržení souboru podmínek, při jejichž stanovování správní orgán vycházel z uvedeného odborného podkladu, budou i nadále udrženy lokální populace netopýra brvitého a vrápence malého **ve stavech příznivých z pohledu ochrany přírody**, čímž je splněna poslední zákonná podmínka nezbytná pro povolení výjimky.

V Nálezové databázi ochrany přírody je evidována na území Pardubického kraje za období posledních 10 let přes 250 přesně lokalizovaných záznamů druhu vrápenec malý. Tyto nálezy jsou poměrně rovnoměrně rozloženy po celém území kraje (vyjma území okresu Pardubice). Dle poslední hodnotící zprávy stavu druhu vrápenec malý, která byla vydána pro kontinentální oblast jsou dlouhodobý i krátkodobý vývoj trendu daného druhu stabilní. Všechny sledované parametry (areál rozšíření, populace, habitat, budoucí stav a stav z hlediska ochrany) jsou dle zmíněné zprávy vyhodnoceny jako příznivé.

Zcela jistě vzácnější z obou předmětných druhů je netopýr brvitý. Na území Pardubického kraje bylo za posledních 10 let evidováno přibližně 50 nálezů tohoto druhu. Je to dáno i tím, že v rámci republiky je těžištěm výskytu netopýra brvitého Morava a směrem na západ je jeho výskyt vzácnější. U tohoto druhu dochází dle poslední vydané hodnotící zprávy pro kontinentální oblast dokonce k pozvolnému vzestupu. Obdobně jako u vrápence malého jsou i u tohoto druhu všechny sledované parametry hodnoceny jako příznivé.

Z uvedeného je zřejmé, že se jedná o druhy, které si rozhodně zaslouží specifický režim ochrany, nicméně zcela jistě se nejedná o druhy, které by byly na území Pardubického kraje zcela mimořádně vzácné, což platí i pro celé území České republiky. Realizace předmětného záměru, při které může být nepřímo dotčeno pouze několika málo jedinců, a to ještě zcela okrajově, nemůže neovlivnit dosažení či udržení příznivých stavů těchto druhů z hlediska jejich ochrany.

K tomu, aby byl snížen případný negativní dopad záměru na populace obou předmětných druhů, stanovil krajský úřad podmínky, jejichž splněním udělenou výjimku podmínil. Tyto podmínky byly stanoveny na základě návrhů zpracovatele Posouzení stavby z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných druhů živočichů.

První podmínkou rozhodnutí bylo stanoveno časové omezení stavebních prací na střešním plášti, v půdním prostoru a na západní štítové stěně. Z důvodu výskytu mateřské kolonie vrápenců malých je třeba realizovat stavební práce na střeše (odkrývání a výměna krytiny, klempířské práce, podbití střešního přesahu), na půdě (event. zateplování podlahy půdy, oprava krovu atd.) a na západní štítové stěně v období 1. září až 15. dubna, tj. v období, kdy vrápenci budou mimo předmětný půdní prostor, tj. v období, kdy budou na zimovištích nebo kdy budou zimoviště opouštět. Tímto opatřením bude předejito přímému ohrožení netopýrů v půdním prostoru. Práce musí být dokončeny nejpozději k 15. dubnu, což je termín, kdy se v daném prostoru vrápenci začínají již vyskytovat.

Dále je nezbytné uzavřít vletový otvor, aby se netopýři měli možnost na půdu dostat i po realizaci záměru. Oba zjištěné druhy (zejména vrápenec malý) vyžadují volný vlet, nedokáží si přisednout a prolézt štěrbinovým otvorem. Proto je nezbytné ponechat ve výplních obou oken ve štítě západní stěny budovy volné 2 vletové otvory o minimálních rozměrech 10 x 25 centimetrů (protáhlé vodorovně). Zbytek otvorových výplní mohou být utěsněné např. osazením oken. Umístění vletových otvorů (označeny červeně) je zřejmé ze snímku, který je součástí výroku rozhodnutí.

Stejně tak je důležité, aby nedošlo při realizaci záměru k uzavření stávajícího vletového otvoru do sklepa – větrací okénko (průduch). Sklepní prostor využívá k zimování část místní populace vrápence malého.

Dle poslední podmínky lze použít k ošetření dřevěných prvků pouze určité prostředky s nízkou toxicitou pro netopýry. Přímo ve výrokové části rozhodnutí jsou uvedeny jak prostředky, které jsou zcela nevhodné, tak i látky, které vykazují nízkou míru toxicity a jsou tudíž vhodné pro aplikaci v prostorech využívaných i netopýry.

Jelikož byly splněny všechny zákonem stanovené podmínky pro povolení výjimky, krajský úřad Orlické Podhůří za stanovených podmínek požadovanou výjimku povolil.

Jediným účastníkem řízení dle § 27 správního řádu je obce Orlické Podhůří.

POUČENÍ:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat, v souladu s ustanovením § 81, § 82 a § 83 správního řádu do 15 dnů od jeho doručení, odvolání k Ministerstvu životního prostředí, prostřednictvím Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru životního prostředí a zemědělství. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

Ing. Martin Vlasák
vedoucí odboru

Na vědomí:

- ČIŽP, oblastní inspektorát HK (DS)